

Nyhedsbrev, SN 117, Februar 2016

Foreningen Svend Gønge

Stiftet onsdag den 12. juni 2008

Pro honore patriae

Foreningen Svend Gønge

Svinøvej 42,
4750 Lundby
Tlf.: 4074 1870

jens@hallqvist.dk

www.svend-goenge.dk

Bestyrelse:

Formand:
Jens Hallqvist

Næstformand:
Ingegerd Riis

Kasserer:
Jens Hallqvist

Sekretær:
Jens Beck

Øvrige bestyrelsesmed-
lemmer:

Gunnar Stobbe
Chris Hermansen
Ole Ib Hansen
John Gravesen
webmaster

Redaktion på SN:
Jens Beck.

[svendgoengepoul-
sen@gmail.com](mailto:svendgoengepoul-sen@gmail.com)

Generalforsamling

Der er jo ordinær generalforsamling i FSG mandag 27. marts 2017 kl. 19.00 i Medborgerhuset, Banevej 4, 4750 Lundby.

Her har bestyrelsen formuleret en række ændringer til foreningens vedtægter. De er foruden dette SN vedhæftet denne forsendelse.

Endvidere arbejdede vi på at finde et spændende foredrag til denne aften.

Det er nu lykkedes.

Detektor arkæologen, Morten Skyum, kommer og fortæller om sit arbejde.

I den lokale presse kunne vi læse følgende:

[Forside](#) | [Midt-Sydsjælland](#) | [Vordingborg](#)
14. marts 2017

[Se billedserie](#)

Morten Skyum på jagt efter fortidens spor. Detektoren har bippet, men denne gang er der ikke gevinst.

Foto: Poul Poulsen

Interessen for 'gamle dage' har altid ligget der hos 31-årige Morten Skyum. Men den fik et boost, da hans kone, Maria, på hans 30 års fødselsdag gav ham en metaldetektor, skriver Sjællandske lørdag.

Detektoren blev straks afprøvet i haven ved Tappernøje. Det er halvandet år siden.

Derefter har detektoren sammen med Morten Skyum hentet hundreder af fortidsfund op fra den sydsjællandske muld. Et af de første fund og et af de største var en bronzealderøkse, fundet blot en måneds tid efter han startede detektorsøgningen.

- En kammerat havde givet mig lov til at gå på en af sine marker på Bogø. Og så lå der sådan en moppedreng af en økse, forklarer Morten Skyum, stadig imponeret over sit held.

Mange af fundene er danefæ, og sådan et finder han ikke hver dag. Men kigger man på hans facebookside, så sker det ofte.

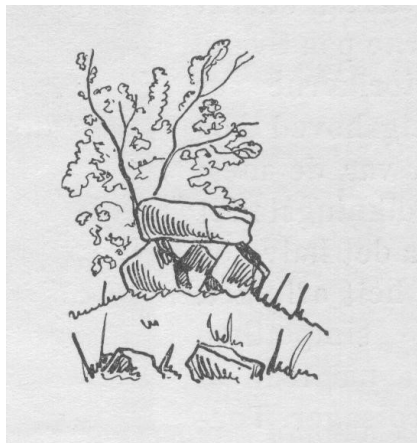
27. februar fortæller han om sine fund ved et offentligt møde på Kornerups Rådhus i Vordingborg.

Morten Skyum smiler, og øjnene lyser, når han i sit store hus ved Tappernøje fortæller om sine

fund. Stuen bærer ikke præg af dem. Der er ingen bronzeøkser eller sølvmonter på kaminhylden. Det nærmeste, man kommer hans private fund, er en spand med metalknapper. De er gamle, de er tunge, og de er mange. Indholdet vejer 1,6 kg, og de er ikke af interesse for museet.

Hvert fund bliver nøje fotograferet på millimeterpapir. Fundstedet bliver registreret med gps-koordinater på seks og syv cifre, en beskrivelse af fundstedet og genstanden samt andre observationer og fund i nærheden.

Kilde: <http://sn.dk/Vordingborg/14-fotos-Han-kan-finde-danefae/artikel/633873>

Klik på billedet, det er et link til programmet for arrangementet.

FSGs Hjemmeside www.svend-goenge.dk

- er udbygget ganske meget, siden den blev oprettet for godt et år siden og i løbet af dette år haft næsten 12.000 besøg (gennemsnitligt 33/dag), med 173 som det højeste på én dag, den 20.8.2016 lige op til Gøngemarkedet.

Hjemmesiden består pt. af:

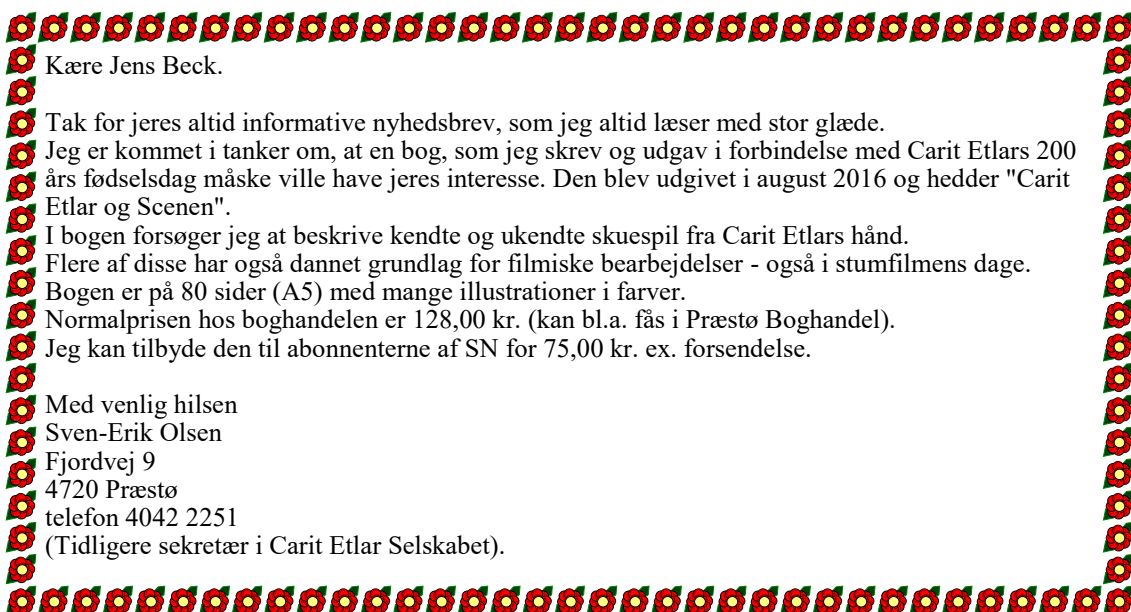
1. Forside med kort introduktion til **Historien**, samt **Nyheder** på hjemmesiden. Forsiden har undersider med større omtaler af:
2. **Svend Poulsen** som historisk og romanfigur, fotos af FSGs Gøngenhøvdinge gennem tiden, samt henvis-

- ning til flere omtaler
3. **Væbner Ib** (Laurids Hemmingsen)
  4. **Kulsoen og Tam** med gode karakteristica
  5. **Snaphaner, Konger, Romanfigurer mfl.:** Omtale af og flere henvisninger om de forskellige typer snaphaner, kongerne Christian IV og Frederik III, adelsmanden Kaj Lykke, Københavns borgmester Hans Nansen, biskop Hans Svane, samt romanfigurerne Kaptajn Manheimer og kapellan Oluf Tange
  6. **I Gøngenhøvdningens fodspor - på tur:** Omtaler 8 kør-selv-ture, hvoraf nogle også egner sig for busture, hvor FSG tilbyder en guide mod passende betaling. Turene er lagt, så vi besøger de steder i Sydsjælland, som Svend Poulsen og hans gønger/snaphaner færdedes på i svenskekrigen 1658-59. For hver tur er udarbejdet en vejledning, og de tilsvarende dele af Fotobogen kan downloades, så man kan tage oplysningerne med sig rundt. Som underside er lagt:
  7. **Fotobogen**, der kan downloades i afsnit på ca. 20 oprindelige sider og i samme høje billedkvalitet som i bogen.
  8. **Gøngemarked** med en generel del om, hvad det er og hvad man ofte kan opleve på Gøngemarkedet - med en del omtale af det seneste. Som undersider er oprettet:
  9. **Gøngemarked 2016**
  10. **Foreningen Gøngemarked Lundby**
  11. **Ringridning** i Christian IVs tid
  12. **Foreningen Svend Gønge** med omtale af Formål, Medlemskab, Bestyrelse, Ambassadører og Samarbejdspartnere. Der er oprettet følgende undersider:
  13. **Bøger mv.**, som FSG har udgivet/sælger
  14. **Kommende arrangementer**
  15. **Seneste Nyt (SN) og Seneste Nyt Særnumre (SNS)**, hvorfra man kan downloade alle hidtil udgivne 118 SN og 17 SNS
  16. **Vedtægter** for FSG
  17. En omtale af **starten på FSG i 2007**
  18. **Fotogallerier:** Der er oprettet følgende 3 gallerier med i alt ca. 1500 billeder, samt en vejledning i brug af gallerierne:
  19. **Gøngemarkeder og Svend Gøngefester** - 13 album
  20. **Gønger på besøg i udlandet** - 9 album
- Andre arrangementer mv.** - 28 album

JG

Kære Jens Beck.

Tak for jeres altid informative nyhedsbrev, som jeg altid læser med stor glæde.

Jeg er kommet i tanker om, at en bog, som jeg skrev og udgav i forbindelse med Carit Etlars 200 års fødselsdag måske ville have jeres interesse. Den blev udgivet i august 2016 og hedder "Carit Etlar og Scenen".

I bogen forsøger jeg at beskrive kendte og ukendte skuespil fra Carit Etlars hånd.

Flere af disse har også dannet grundlag for filmiske bearbejdelser - også i stumfilmens dage.

Bogen er på 80 sider (A5) med mange illustrationer i farver.

Normalprisen hos boghandelen er 128,00 kr. (kan bl.a. fås i Præstø Boghandel).

Jeg kan tilbyde den til abonnenterne af SN for 75,00 kr. ex. forsendelse.

Med venlig hilsen

Sven-Erik Olsen

Fjordvej 9

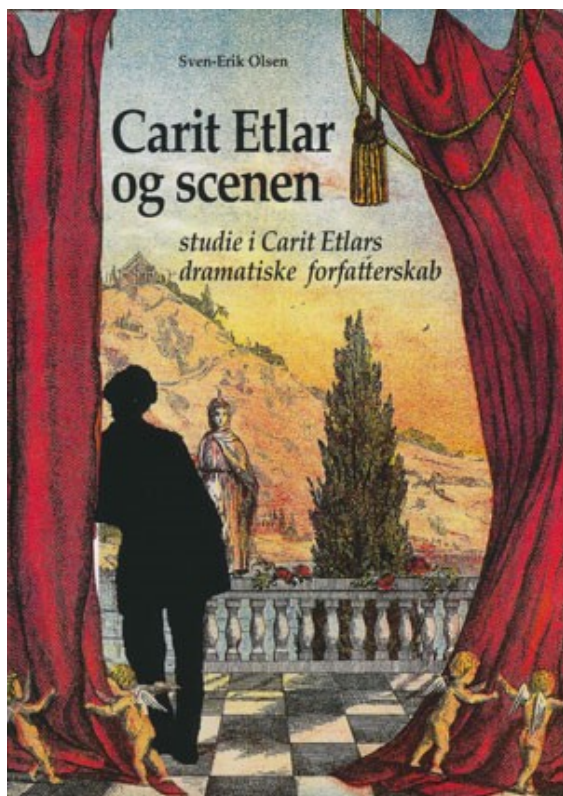
4720 Præstø

telefon 4042 2251

(Tidligere sekretær i Carit Etlar Selskabet).

Denne venlige mail lå i vor inbox for nogen tid siden. Selvfølgelig blev jeg smigret, men også nysgerrig. Jeg måtte se denne bog...

Jeg kontaktede Sven-Erik og fik fat i et eksemplar.

Forside

Bagside

Bogen er på 80 sider, og særdeles systematisk i sin opbygning. Mange fine detaljer, og rigt illustreret.

Forord.

At være forfatter har til alle tider været en lang vandring på en mængde torne. Visse forfattere og værker har overlevet tiderne - andre ikke - men trods alt dukker der i den danske litte-

raturhistorie nogle personligheder op, som vi har al mulig grund til at værne om, og der findes enkelte, som på trods af flere århundreders forløb stadig læses og fortolkes over hele kloden.

Nærværende skrift beskriver den danske forfatter, Johan Carl Christian Brosbøll, bedre kendt som Carit Etlar, der har måttet lide den samme skæbne som de fleste: han har ikke kunnet stå distancen i de følgende århundreder og hans budskab bliver stadig mindre nærværende.

Emnet om forfatteren er i denne fremstilling begrænset til at omfatte hans dramatiske værker, og netop på grund af den manglende anerkendelse af Etlar på det litterære parnas, er det tilgængelige kildemateriale ikke så omfattende, som vi for eksempel ser det med H. C. Andersen eller familien Heiberg fra samme periode.

Årsagen til udgivelsen er, at Carit Etlar den 7. august 2016 havde 200 års fødselsdag, og da mange i dag ikke forbinder Carit Etlar med meget andet end navnet på en gade, har jeg fundet det passende at yde et beskedent bidrag til belysning af den del af Carit Etlars produktion, der omfatter de dramatiske arbejder.

For mere end en snes år siden stillede en journalist fra TV Avisen sig op på Carit Etlars vej på Frederiksberg. Han stoppede nogle tilfældige forbigående på vejen og spurgte, om de rent faktisk vidste, hvem denne Carit Etlar, som gaden var opkaldt efter, egentlig var. De fleste anede det ikke, og de få, der kunne nævne, at han var forfatter til "Gøngehøvdingen" var ikke overraskende - "godt oppe i årene".

Ideen til denne lille bog opstod i 2008, da jeg som medlem af Carit Etlar Selskabet kom i kontakt med den nu afdøde bornholmske boghandler, Jens Andersen, der lige som jeg savnede en oversigt over især de dramatiske arbejder, som Carit Etlar havde begået, hvilket - som det senere vil bemærkes - lider under nogle lidt specielle omstændigheder. Da mit arbejde blev påbegyndt, blev jeg hurtigt klar over, at det slet ikke var så let, som jeg havde troet, og nærværende udgivelse, som var planlagt til at skulle udkomme netop i 2016, skyldes udelukkende een person, til hvem jeg retter en meget stor tak: Min gode ven, Henning Jensen fra Køge, som har været til stor inspiration og støtte med sit grundige og informative månedlige nyhedsbrev om Carit Etlar - suppleret med en anelig mængde e-mails, gode råd og anvisninger, via en række personlige samtaler, samt en endelig kritisk gennemgang af bogen, inden den gik i trykken. Jeg vil også her takke bibliotekar Niels Jensen, som med sit fremragende forfatterleksikon på nettet har bidraget til, at jeg har kunnet krydstjekke en række titler, samt fundet yderligere oplysninger af stor værdi. Desuden takker jeg min gode veninde, Hanne Slumstrup fra Odense, fordi hun har foretaget en afsluttende og særdeles grundig korrekturlæsning.

Sven-Erik Olsen
Præstø, 7. august 2016.

Reception på Nationalmuseet
Martin Davidsen udgav sin nye roman
"Kongens brev"

FSG var naturlig med.
Tillykke Martin Davidsen...